

SPRAWOZDANIE
Z REALIZACJI ZADAŃ Z ZAKRESU
WSPIERANIA RODZINY ZA ROK 2019

Stosownie do art. 179 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1111 z późn.zm.) wójt składa radzie gminy roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z realizacją zadań.

Do zadań własnych gminy w myśl art. 176 wspomnianej na wstępie ustawy należy:

- I. opracowanie i realizacja 3 – letnich gminnych programów wspierania rodziny,
- II. tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
- III. tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez:
  - a) zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,
  - b) organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,
  - c) prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci;
- IV. finansowanie:
  - a) podnoszenie kwalifikacji przez asystentów rodziny,
  - b) kosztów związanych z udzieleniem pomocy, o której mowa w art. 29 ust. 2, ponoszonych przez rodziny wspierające;
- V. współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym,
- VI. sporządzenie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywania ich właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 187 ust. 3,

VII. prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy.

Do realizacji zadań gminy w zakresie wykonania ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej upoważniony został Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Malechowie.

Zgodnie z art. 8 ustawy rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych wójt zapewnia wsparcie, które polega w szczególności na:

- 1) analizie sytuacji rodziny i środowiska rodzinnego oraz przyczyn kryzysu w rodzinie,
- 2) wzmocnieniu roli i funkcji rodziny,
- 3) rozwijaniu umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziny,
- 4) podniesienia świadomości w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodziny,
- 5) pomocy w integracji rodziny,
- 6) przeciwdziałaniu marginalizacji i degradacji społecznej rodziny,
- 7) dążeniu do reintegracji rodziny.

Wspieranie rodziny jest prowadzone w formie: pracy z rodziną, pomocy w opiece i wychowaniu dziecka. Wspieranie rodziny jest prowadzone za jej zgodą i aktywnym udziałem, z uwzględnieniem, zasobów własnych oraz źródeł wsparcia zewnętrznego.

Poniżej przedstawiam działania jakie zostały realizowane w 2019 roku w odniesieniu do zadań własnych gminy wymienionych w art. 176 ustawy.

I. Opracowanie i realizacja 3 – letnich gminnych programów wspierania rodziny.

Uchwałą Nr XXV/202/2017 Rady Gminy w Malechowie z dnia 31 stycznia 2017 r. przyjęty został Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Malechowo na lata 2017-2019.

Głównym celem Programu było stworzenie optymalnych warunków do wychowywania dzieci w środowisku biologicznej rodziny oraz wspierania rodzin dysfunkcyjnych w prawidłowym wypełnianiu obowiązków opiekuńczo – wychowawczych w gminie Malechowo. Ponadto celem było stworzenie na terenie gminy skutecznego systemu opieki nad dzieckiem i rodziną sprzyjającego prawidłowemu jej rozwojowi.

Szczegółowe cele programu to:

1. Wsparcie rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze oraz wzrost poziomu zaspokojenia potrzeb dzieci i ich rodzin.

2. Usprawnienie współpracy podmiotów działających na rzecz rodziny przeżywającej trudności opiekuńczo-wychowawcze.
3. Ograniczenie sytuacji kryzysowych i negatywnych skutków z nich wynikających występujących w rodzinach.
4. Rozwój usług i form wsparcia na rzecz pomocy dzieciom i rodzinom.
5. Zwiększenie świadomości rodzin w zakresie oferowanych form wsparcia.

Cele były realizowane poprzez działania mające przywrócić rodzinie prawidłowe funkcjonowanie w sferze opiekuńczo – wychowawczej oraz pełnienia prawidłowych ról społecznych. Praca z rodziną była połączona z jej własną aktywnością. Istotną kwestią jest wsparcie rodziny na etapie pojawienia się problemów oraz eliminowania sytuacji, kiedy dziecko musi opuścić rodzinę naturalną. W przypadku umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej – stworzenie możliwości powrotu do rodziny naturalnej.

Wskaźniki określone w poszczególnych celach szczegółowych uzyskane zostały na podstawie danych statystycznych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz od podmiotów zaangażowanych w realizację programu

Cel szczegółowy 1 Wsparcie rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze oraz wzrost poziomu zaspokojenia potrzeb dzieci i ich rodzin.		
Działania	Wskaźniki	ilość działań/ produktów/ usług
<ol style="list-style-type: none"> 1. Wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez asystenta rodziny. 2. Prowadzenie konsultacji i poradnictwa specjalistycznego (w tym pomoc psychologa, konsultanta ds. uzależnień oraz radcy prawnego). 3. Organizowanie wycieczek dla dzieci. 4. Zabezpieczenie środków finansowych na pobyt dzieci w pieczy zastępczej. 5. Wspieranie rodzin wielodzietnych poprzez kontynuowanie realizacji ogólnopolskiej Karty Dużej Rodziny. 6. Wspieranie w zaspokajaniu podstawowych potrzeb dziecka i 	<ul style="list-style-type: none"> • liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny, • liczba zatrudnionych asystentów rodziny, • liczba dzieci jakie skorzystają z wycieczki, • rodzaj i forma udzielanego poradnictwa specjalistycznego, • liczba udzielonych konsultacji i porad, • wysokość środków przeznaczonych i poniesionych przez gminę na częściowe pokrycie pobytu dzieci w różnych formach 	<p>15</p> <p>1</p> <p>14</p> <p>terapeuta rodziny, konsultant ds. uzależnień, radca prawny, psycholog, pedagog, socjoterapia i trening zastępowania agresji,</p> <p>603</p> <p>295.497,00 zł</p>

<p>rodziny poprzez zapewnienie pomocy materialnej, rzeczowej, pracy socjalnej oraz świadczeń rodzinnych, alimentacyjnych i stypendium.</p> <p>7. Udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów związanych z niepełnosprawnością członka rodziny przez asystentów rodziny i pracowników socjalnych.</p> <p>8. Organizowanie usług opiekuńczych, specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi.</p> <p>9. Analizowanie sytuacji rodzin i środowiska rodzinnego oraz przyczyn kryzysu w rodzinie, których dzieci zagrożone są umieszczeniem w pieczy zastępczej.</p> <p>10. Integracja rodzin ze środowiskiem lokalnym. zastępczej w tym w placówkach opiekuńczo-wychowawczych.</p>	<p>pieczy zastępczej,</p> <ul style="list-style-type: none"> • liczba dzieci kierowanych do pieczy zastępczej, • liczba dzieci przebywających w pieczy, • liczba dzieci powracających z pieczy do rodzin naturalnych, • ilość wydanych ogólnopolskich Kart Dużej Rodziny, • liczba rodzin oraz osób w tych rodzinach, która skorzystała z pomocy udzielonej w formie pracy socjalnej, • liczba rodzin oraz osób w tych rodzinach, które uzyskały pomoc pieniężną z GOPS, • ogólna liczba rodzin pobierających świadczenia rodzinne, • liczba rodzin, którym udzielono pomocy pod kątem niepełnosprawności członka rodziny, • liczba osób, które zostały objęte pomocą w formie usług opiekuńczych, w tym dla osób z zaburzeniami psychicznymi. 	<p>4</p> <p>28</p> <p>1</p> <p>190</p> <p>257 rodzin; 936 osób w rodzinach</p> <p>142 rodzin; 524 osób w rodz.</p> <p>873</p> <p>171</p> <p>12</p>
---	---	---

Cel szczegółowy 2 Usprawnienie współpracy podmiotów działających na rzecz rodziny przeżywającej trudności opiekuńczo-wychowawcze.		
Działania	Wskaźniki	ilość działań/ produktów/ usług
<p>1. Organizowanie spotkań, konferencji, prelekcji, seminariów dla przedstawicieli podmiotów lokalnych działających w obszarze na rzecz rodzin (kuratorów zawodowych, pracowników socjalnych, asystenta rodziny, pedagogów, pielęgniarek, policjantów i innych specjalistów).</p> <p>2. Organizowanie spotkań w zakresie budowania partnerstw i współpracy na rzecz rodziny przeżywającej trudności opiekuńczo – wychowawcze w rodzinie.</p> <p>3. Stworzenie skutecznego i sprawnego przepływu informacji.</p> <p>4. Wzmocnienie współpracy z kościołami, związkami wyznaniowymi i organizacjami pozarządowymi w zakresie działań podejmowanych na rzecz rodzin.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • liczba zorganizowanych spotkań, konferencji lub seminariów dotyczących problematyki rodziny, • liczba odbytych szkoleń przez pracowników instytucji pomocowych, • liczba nawiązanych partnerstw, • liczba odbytych spotkań Zespołu ds. Asysty Rodzinnej. 	<p>36</p> <p>6</p> <p>14</p> <p>3</p>

<p>5. Organizowanie systematycznych spotkań Zespołu ds. Asysty Rodzinnej działającego przy GOPS oraz włączanie do pracy osób pracujących na rzecz wspierania dzieci i rodziny.</p> <p>6. Współpraca z koordynatorami rodzinnej pieczy zastępczej, w szczególności w zakresie wspierania rodzin biologicznych w staraniach o powrót dziecka do domu rodzinnego.</p> <p>7. Udział asystenta rodziny w szkoleniach, warsztatach podnoszących kwalifikacje zawodowe.</p> <p>8. Wzmocnienie współpracy na rzecz rodziny, pracowników socjalnych i asystenta rodziny z pedagogami, kuratorami i innymi specjalistami.</p>		
---	--	--

<p align="center">Cel szczegółowy 3 Ograniczenie sytuacji kryzysowych i negatywnych skutków z nich wynikających występujących w rodzinach.</p>		
<p align="center">Działania</p>	<p align="center">Wskaźniki</p>	<p align="center">ilość działań/ produktów/ usług</p>
<p>1. Organizowanie grup wsparcia i grup samopomocowych.</p> <p>2. Zapewnienie rodzinom z terenu gminy Malechowo dostępu do nieodpłatnego specjalistycznego poradnictwa.</p> <p>3. Monitorowanie sytuacji i wspieranie rodzin przez kuratorów sądowych dla nieletnich.</p> <p>4. Pomoc i wspieranie rodziny w rozwiązywaniu problemów spowodowanych bezrobociem w rodzinie.</p> <p>5. Prowadzenie konsultacji i poradnictwa specjalistycznego.</p> <p>6. Motywowanie nieaktywnych członków rodziny do podnoszenia kwalifikacji zawodowych.</p> <p>7. Organizowanie warsztatów edukacyjnych dla rodziców i opiekunów.</p> <p>8. Działania Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych.</p> <p>9. Zapobieganie marginalizacji i degradacji społecznej rodziny dotkniętej problemem przemocy w rodzinie poprzez pracę z asystentem rodziny.</p> <p>10. Organizowanie kampanii lokalnych na</p>	<ul style="list-style-type: none"> • liczba osób korzystających z grup wsparcia, • liczba osób i rodzin jaka skorzystała z programów profilaktycznych, • liczba dzieci i młodzieży uczestniczących w zajęciach organizowanych przez placówki wsparcia dziennego, • liczba nadzorów kuratorów sądowych w przypadku dzieci z rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny, • liczba uczniów korzystających z programów profilaktycznych w szkołach, • liczba podmiotów zaangażowanych w kampanie, • liczba wszczętych procedur „Niebieskiej Karty”, • liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny wobec, której odbywały się spotkania Zespołu Interdyscyplinarnego, • liczba osób w rodzinach objętych wsparciem asystenta rodziny wobec których założono „Niebieska Kartę”. 	<p>2</p> <p>273 osoby</p> <p>225</p> <p>14</p> <p>445</p> <p>9</p> <p>11</p> <p>1</p> <p>3</p>

<p>rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.</p> <p>11. Monitorowanie sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej.</p> <p>12. Zapewnienie wsparcia rodzinom przeżywającym trudności opiekuńczo-wychowawcze w formie asystenta rodziny.</p> <p>13. Motywowanie do podjęcia leczenia celem minimalizowania uzależnienia i współuzależnienia.</p> <p>14. Pomoc w rozwiązywaniu problemów związanych z uzależnieniem i współuzależnieniem oraz przemocą przez asystenta, pracowników socjalnych, członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i innych specjalistów.</p> <p>15. Rozwijanie innowacyjnych form w zakresie profilaktyki uzależnień i przemocy.</p>		
--	--	--

Cel szczegółowy 4		
Rozwój usług i form wsparcia na rzecz pomocy dzieciom i rodzinom.		
Działania	Wskaźniki	ilość działań/ produktów/ usług
<p>1. Uczestnictwo specjalistów zajmujących się problematyką rodziny, w warsztatach mających na celu podnoszenie kwalifikacji zawodowych.</p> <p>2. Pozyskiwanie kadry specjalistycznej wspierającej rodzinę.</p> <p>3. Rozwój i wspieranie działalności placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży.</p> <p>4. Realizacja wsparcia rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze w formie pracy z asystentem rodziny.</p> <p>5. Zapewnienie dostępu do nieodpłatnego poradnictwa specjalistycznego.</p> <p>6. Umożliwienie funkcjonowania rodzin wspierających na terenie gminy Malechowo i zapewnienie ich finansowania w przypadku zdiagnozowanych potrzeb.</p> <p>7. Prowadzenie działalności profilaktycznej w ramach realizowanych programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży</p>	<ul style="list-style-type: none"> • liczba szkoleń, warsztatów, w których uczestniczyli pracownicy placówek pomocowych, wraz z podziałem na ich formę (warsztaty, konferencje, itp.), • liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny, • liczba odbytych porad w ramach Poradni Psychologiczno- Pedagogicznej, • liczba programów profilaktycznych, • liczba osób i rodzin, jaka skorzystała z programów profilaktycznych, • liczba spotkań dotyczących upowszechniania aktywności i współpracy międzypokoleniowej. 	<p>1 warsztaty 11 szkoleń 2 konferencje</p> <p>15</p> <p>112 9</p> <p>634 osób</p> <p>32</p>

<p>oraz rodziców i opiekunów w placówkach wsparcia dziennego.</p> <p>8. Organizowanie działań na rzecz rodziny w cyklicznie organizowanych „Dniach Rodziny”.</p> <p>9. Upowszechnianie zdrowego stylu życia rodziny.</p> <p>10. Wzmocnienie więzi rodzinnych poprzez aktywizację rodzin i integrację ze środowiskiem lokalnym.</p> <p>11. Rozwój form aktywności międzypokoleniowej.</p>		
--	--	--

Cel szczegółowy 5 Zwiększenie świadomości rodzin w zakresie oferowanych form wsparcia.		
Działania	Wskaźniki	ilość działań/ produktów/ usług
<p>1. Uświadomienie rodzin, mieszkańców gminy Malechowo o roli podmiotów działających na rzecz rodziny, w tym asystenta rodziny.</p> <p>2. Organizowanie spotkań, konferencji lub seminariów dotyczących problematyki rodziny oraz podmiotów działających na rzecz rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej.</p> <p>3. Upowszechnianie sprawdzonych rozwiązań we współpracy ze specjalistami przez asystenta rodziny oraz pracowników socjalnych.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • liczba spotkań, konferencji lub seminariów dotyczących problematyki rodziny. 	5

II. Tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystenta rodziny

W 2019 roku asystent rodziny brał udział w następujących szkoleniach i warsztatach:

- szkolenie „Rola asystenta rodziny i jego zadania w świetle nowelizacji ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej”,
- szkolenie „Dialog motywujący – przemoc”,

- szkolenie „Standardy prowadzenia programu korekcyjno – edukacyjnego dla osób stosujących przemoc w rodzinie”,
- szkolenie „Kompetentny asystent rodziny – wyzwania, potrzeby i standardy pracy”,
- szkolenie „Dialog motywujący – narzędzia i strategie”,
- cykl szkoleń na podstawie których asystent rodziny został edukatorem programu edukacji społeczno – finansowej osób dorosłych „Wybierz przyszłość” .

III. Tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych poprzez:

a) zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa.

W 2019 roku rodziny wymagające wsparcia asystenta rodziny mogły skorzystać z takiej pomocy. W tym celu GOPS zatrudnił asystenta rodziny na pełny etat w ramach umowy o pracę. Pod opieką asystenta było 15 rodzin. Koszt zatrudnienia wynosił 36.918,38 zł w tym dotacja z budżetu państwa stanowi kwotę 15.973,00 zł.

Wszystkie rodziny objęte wsparciem asystenta przeżywają trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Ponadto powodami trudnej sytuacji życiowej rodzin wspieranych pomocą asystenta są: ubóstwo, potrzeba ochrony macierzyństwa, bezrobocie, alkoholizm, przemoc w rodzinie, niepełnosprawność.

Rodziny mają możliwość skorzystania z poradnictwa specjalistycznego radcy prawnego, konsultanta ds. uzależnień, terapeuty rodzinnego. Ponadto rodziny mogły skorzystać ze wsparcia specjalistów zatrudnionych w placówkach wsparcia dziennego w ramach projektu EFS, takich jak psycholog, pedagog oraz psychologa i radcy prawnego zatrudnionych przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sławnie.

W rodzinach objętych asystą prowadzone były następujące działania:

Wzmoczonej pracy socjalnej wymagały rodziny klasyfikowane przez pracowników socjalnych w kategorii bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i nieprawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego, problemów alkoholowych oraz

przemocy w rodzinie. Poprzez zobowiązanie Sądu Rejonowego w Koszalinie III Wydział Rodzinny i Nieletnich asystent objął wsparciem rodzinę, która wymagała poprawy kompetencji rodzicielskich. W roku sprawozdawczym odstąpiono od współpracy z 3 rodzinami z powodu:

- braku realizacji planu pracy
- braku efektów współpracy
- możliwości zagrożenia bezpieczeństwa pracowników współpracujących z rodziną.

W tym samym roku kalendarzowym dokonano odebrania 3 dzieci w jednej rodzinie i 4 w drugiej, łącznie 7 dzieci poprzez postanowienia Sądu Rejonowego w Koszalinie III Wydział Rodzinny i Nieletnich z powodu braku podejmowania skutecznych działań w kierunku leczenia choroby alkoholowej, a co za tym idzie poprawy sytuacji małoletnich, niestosowania się do zaleceń kuratora sądowego, koordynatora rodziny i asystenta rodziny.

Asystent rodziny z rodzinami tworzył indywidualne plany pomocy, obejmujące między innymi plan rozwiązywania problemów socjalnych, opiekuńczo – wychowawczych, motywujących do aktywności społecznej, brania udziału w kursach i szkoleniach doskonalących, poszukiwania zatrudnienia, dbania o prawidłowy stan zdrowia oraz dążenia do powrotu małoletnich z pieczy zastępczej do domu rodzinnego. Plan pracy asystenta z rodziną obejmował zakres realizowanych działań mających na celu przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych rodziny. W rodzinach objętych asystenturą asystent podjął następujące działania:

- Udzielał pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi;
- Motywował do podjęcia konsultacji ze specjalistami tj. psycholog, psychiatra, terapeuta ds. uzależnień, terapeuta rodziny;
- Motywował do podjęcia terapii stacjonarnej dla osób uzależnionych od alkoholu;
- Motywował członków rodziny do udziału w kursach doskonalących „Szkola dla rodziców”;
- Motywował do uczestnictwa w projekcie „Kurs na rodzinę” i korzystania w ramach niego ze wsparcia specjalistów, kursów doskonalących i innych;

- Motywował do stosowania właściwych metod wychowawczych i prawidłowego wypełniania roli rodzicielskiej;
- Motywował do utrzymywanie prawidłowej komunikacji w rodzinie;
- Motywował członków rodziny do podnoszenia swoich kwalifikacji zawodowych;
- Udzielał pomocy w poszukiwaniu i podejmowaniu pracy zarobkowej;
- Udzielał wsparcia w zakresie wyszukiwania i analizowania ofert pracy;
- Udzielał pomocy w znalezieniu innego miejsca zamieszkania;
- Udzielał pomocy w zarejestrowaniu się na konsultacje do poradni;
- Udzielał pomocy w pisaniu pism, wniosków i załatwianiu „innych” indywidualnych spraw podopiecznych;
- Motywował do podjęcia terapii rodzinnej, dążenia do nabycia podstawowych wzorców funkcjonowania rodziny;
- Motywował do uczestnictwa w grupach wsparcia;
- Motywował do konsultacji z dziećmi w Powiatowej Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej w Sławnie i Koszalinie,
- Motywował do utrzymywania regularnych kontaktów w szkołach małych dzieci;
- Współpracował z placówkami oświatowymi, zwłaszcza z pedagogami i wychowawcami;
- Sporządzał opinię na potrzeby Sądu, kontaktował się z kuratorami zawodowymi i społecznymi;
- Współpracował z Placówkami Wsparcia Dziennego;
- Współpracował z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Sławnie i w Koszalinie;
- Współpracował z Placówką Opiekuńczo – Wychowawczą w Sławnie;
- Nawiązywał kontakty z rodzinami zastępczymi, w których umieszczone były dzieci z rodzin objętych wsparciem asystenta;
- Współpracował z dzielnicowymi z terenu gminy Malechowo.

Niewłaściwe zachowania dzieci wynikały z niewłaściwych postępowań rodziców wobec dzieci oraz wpływu zamieszkiwanego środowiska. Systematyczne spotkania z rodzicami i opiekunami pozwoliły w dobrym stopniu zachować właściwe warunki funkcjonowania tych dzieci. Jedna osoba ukończyła kurs doskonalący „Szkoła dla rodziców” organizowany przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, w ramach projektu „Kurs na rodzinę”. Jedna osoba ukończyła kurs w zakresie poruszania się w Internecie, jedna osoba ukończyła terapię stacjonarną w Wojewódzkim Ośrodku Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia w Stanominie a kolejna w Całodobowym Ośrodku Terapii Uzależnień od Alkoholu w Słupsku. Dwie osoby uczęszczały na indywidualne spotkania z psychoterapeutą ds. uzależnień od alkoholu, trzy osoby uczęszczały na mitingi AA, trzy osoby uczęszczały na indywidualne spotkania z konsultantem ds. uzależnień, dwie osoby uczestniczyły w grupie wsparcia. Jedna osoba podjęła się wykonywania prac społecznie – użytecznych na terenie Gminy Malechowo. Szóstka dzieci została poddana konsultacjom psychologicznym. Osiem osób korzystało z konsultacji psychiatrycznych – w tym sześcioro dzieci i dwie osoby dorosłe. Dwanaście rodzin objętych wsparciem skorzystało ze spotkań z terapeutą rodziny. W ramach projektu „Kurs na rodzinę” jedna z rodzin wyjechała na dwutygodniowy Turnus Aktywizujący dla Rodzin organizowany w Bytnicy, natomiast 8 dzieci z dwóch różnych rodzin skorzystało ze specjalnie zorganizowanego treningu zastępowania agresji i socjoterapii w miejscowości Laski.

Współpraca rodzin z pracownikami Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Malechowie przyczyniła się do wyrobienia i utrwalenia nawyków kulturowych, żywieniowych i higienicznych. Utrwalone zostały nawyki z zadaniem o dzieci, które wymagały konsultacji specjalistycznej tj. lekarz psychiatra, psycholog, alergolog, logopeda, laryngolog oraz ogólnej opieki zdrowotnej. Uzyskano odpowiednią dokumentację. W każdej rodzinie wspieranej przez asystenta członkowie chcieli poprawy funkcjonowania rodziny i dążenia do zmian. Rodziny stosują się do zasad, zaleceń i zobowiązań celem prawidłowego nabycia umiejętności kształtowania norm i wartości rodzinnych

b) organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających

W roku 2019 posiadaliśmy jedną rodzinę wspierającą dla jednej z rodzin objętej wsparciem asystenta rodziny.

c) prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci

W 2019 roku w gminie Malechowo funkcjonowało 13 placówek wsparcia dziennego w miejscowościach: Kusice, Sulechowo, Świącianowo, Paproty, Karwice, Kosierzewo, Przystawy, Podgórki, Ostrowiec, Pękanino, Laski, Niemica, Gorzyca. Wychowawczynie prowadzą systematyczne zajęcia edukacyjno-wychowawcze. Wychowawczynie pracujące w placówkach regularnie podnoszą swoje kompetencje i umiejętności, uczestnicząc w szkoleniach i warsztatach.

Stałym, obowiązkowym punktem realizacji programu jest codzienna, systematyczna pomoc w nauce, prowadzona w każdej placówce. W placówkach zorganizowano różnorodne formy spędzania czasu wolnego. Opieką placówek objętych jest 290 osób (dziadkowie, rodzice i dzieci), biorących systematyczny udział w wydarzeniach organizowanych przez placówki. Dzięki prowadzonym zajęciom podopieczni nabywali umiejętności rozwiązywania konfliktów oraz radzenia sobie z agresją. Jednocześnie wychowawczynie placówek prowadziły działania edukacyjne wobec rodziców poprzez organizację wspólnych wyjazdów, uroczystości i okolicznościowych imprez. Powyższe działania przyczyniają się do systematycznej edukacji środowiska i utrwalania pozytywnych wzorców rodziny. Przeprowadzono szereg zajęć i warsztatów w formie pogadank, zajęć plastycznych, edukacyjnych i sportowych, poruszających tematy związane z rozwiązywaniem konfliktów, radzeniem sobie z agresją i złością, współpracy w grupie, bezpiecznego zachowania w domu i w placówce, szacunku do innych między innymi były to:

- *Niepotrzebne konflikty mogą prowadzić do agresji,*
- *Dbam o bezpieczeństwo innych,*
- *Z kulturą za pan brat,*
- *Co robić kiedy zauważymy ślady pobicia,*
- *Zapobieganie konfliktów i godzenie się,*
- *Stop dopalaczom,*
- *Rozpoznajemy substancje trujące,*
- *Czy potrafię dogadać się z rodzicami,*
- *Rozwijanie umiejętności współpracy,*
- *Co to jest odpowiedzialność,*
- *Jestem wolny i nie chcę się zniszczyć,*
- *Nieagresywne wyrażanie emocji negatywnych,*
- *Karuzela wiedzy o alkoholu,*

- *Bezpieczeństwo w sieci,*
- *Cechy sprzyjające dobrym kontaktom,*
- *Wpływy społeczne jako przyczyny palenia i niepalenia papierosów,*
- *Krąg naszych radości i smutków,*
- *Aktywni na rzecz innych,*
- *Pociąg uczuć.*

Odbył się cykl działań integrujących rodzinę i środowisko, podopieczni ze wszystkich placówek wraz z rodzicami wzięli udział we wspólnych wyjazdach i imprezach:

- wyjazd do kina,
- wyjazd do parku trampolin,
- wyjazd na lodowisko
- ogniska integracyjne”,

Każda z placówek organizowała imprezy i uroczystości okolicznościowe:

• Dzień Babci i Dziadka,	• Dzień Seniora,
• Zabawy walentynkowe,	• Pierwszy dzień wiosny,
• Tłusty czwartek,	• Pikniki rodzinne,
• Zwyczaje świąteczne,	• Zabawy andrzejkowe,
• Dzień Mamy,	• Mikołajki,
• Dzień Ojca,	• Spotkania wigilijne,
• Dzień Dziecka,	• Kiermasze świąteczne.

Dzięki działaniom, w które aktywnie angażuje się wielu rodziców, podopiecznych placówek, możliwe jest promowanie i utrwalanie pozytywnego wizerunku rodziny, propagowanie metod efektywnego rozwiązywania konfliktów w rodzinie oraz sposobów radzenia sobie z agresją i złością.

Od stycznia 2018 r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje projekt „Dla dobra dzieci - rozwój 13 placówek wsparcia dziennego w Gminie Malechowo” w ramach RPO

Województwa Zachodniopomorskiego współfinansowanego przez Unię Europejską w ramach środków Europejskiego Funduszu Społecznego w latach 2018 -2020.

Celem głównym projektu jest zapobieganie zjawisku wykluczenia społecznego i ubóstwa oraz wspieranie rodziny poprzez działania obejmujące zindywidualizowane i kompleksowe wsparcie 182 dzieci oraz 87 rodziców. Pomocą objęto także 15 wychowawczyń w 13 placówkach wsparcia dziennego, które odbyły szkolenia i warsztaty. Realizowano zajęcia dostosowane do potrzeb uczestników, oraz rozwijające kompetencje kluczowe. Celem nadrzędnym jest wspierania rodzin dysfunkcyjnych w prawidłowym wypełnianiu obowiązków opiekuńczo-wychowawczych. Realizacja projektu pozwoli na stworzenie skutecznego systemu opieki nad dzieckiem i rodziną sprzyjający prawidłowemu jej rozwojowi. Rodzice nabywają umiejętności w zakresie pełnienia ról opiekuńczo-wychowawczych w celu poprawy umiejętności rodzicielskich.

W 2019 r. w ramach projektu na działalność placówek wsparcia dziennego wydatkowano 586.724,34 zł.

Zrealizowane zajęcia:

Zajęcia dla dzieci:

1. Język angielski - 876 godzin,
2. Robotyka i programowanie - 420 godzin,
3. Gimnastyka ogólnorozwojowa - 431 godzin,
4. Nauka pływania - 78godzin,
5. Wyjazdy do kina i na wycieczki zajęć 6 wyjazdów dla każdej placówki,
6. Zajęcia z dietetykiem - 140 godzin,
7. Zajęcia matematyczno-przyrodniczo-chemiczne - 420 godzin,
8. Zajęcia teatralno- dziennikarskie - 420 godzin.

Zajęcia dla rodziców:

1. Spotkania rodziców z psychologiem - 140 godzin,
2. Spotkania rodziców z pedagogiem - 252 godzin,
3. Zajęcia typu szkoła rodziców - 148 godzin.

Szkolenia dla wychowawców:

Szkolenia i warsztaty dla 15 wychowawczyń prowadzone przez Stowarzyszenie Hobbiton z Sierakowa pn. „Animacje w rozwoju wspólnot i społeczności lokalnych” – 21 godzin.

Zgodnie z art. 28 ust. 2 ustawy o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej pod opiekę jednego wychowawcy w tym samym czasie nie może przebywać więcej niż 15 dzieci. Placówki wsparcia dziennego ze swojej działalności przedstawiają corocznie odrębne sprawozdania. Koszt utrzymania placówek wsparcia dziennego w 2019 roku wyniósł 684.948,75 zł.

IV. Finansowanie

W 2019 roku finansowano tylko podnoszenie kwalifikacji przez asystenta rodziny. Pomoc rodziny wspierającej była nieodpłatna.

V. Współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej.

Zgodnie z art. 191 ust. 8 ustawy o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej w przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej albo w rodzinnym domu dziecka, gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:

- a) 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- b) 30% wydatków na opiekę i wychowanie w drugim roku pobytu dziecka,
- c) 50% wydatków w trzecim roku i następnych latach

W 2019 roku środki finansowe wydatkowane na powyższy cel to:

- a) na 14 dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych wydatkowano kwotę 36.634,48 zł,
- b) na 14 dzieci umieszczonych w placówce opiekuńczo – wychowawczej wydatkowano kwotę 258.862,46 zł.

W roku 2019 żadne dziecko nie poszło do adopcji, jedno dziecko powróciło z placówki opiekuńczo – wychowawczej do rodziców biologicznych. Na dzień 1 stycznia 2020 roku opłacamy koszt pobytu dzieci w pieczy zastępczej dla 28 dzieci.

VI. Sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 187 ust. 3 (systemy te stanowią integralną część systemów stosowanych do realizacji świadczeń rodzinnych).

Realizujemy powyższe zadanie przekazując dwa razy w roku sprawozdania wojewodzie zachodniopomorskiemu.

VII. Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy.

Na bieżąco prowadzimy monitoring sytuacji dzieci w rodzinach objętych pomocą GOPS. Zadanie to jest realizowane zarówno przez asystenta rodziny, jak i wszystkich pracowników socjalnych naszego Ośrodka. W związku z tym prowadzimy też bardzo szeroką współpracę ze szkołami, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie oraz innymi instytucjami zajmującymi się sprawami rodziny. W przypadku stwierdzenia zagrożenia lub bardzo niepokojącej sytuacji w rodzinie – natychmiast o takiej okoliczności informujemy Sąd Rodzinny w Koszalinie.

W 2015 roku przy Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej został powołany Zespół ds. Asysty Rodzinnej, składający się z przedstawicieli poszczególnych podmiotów, działających w sferze pracy z rodziną z problemami opiekuńczymi, do którego zadań należy m.in.:

- analiza sytuacji rodziny;
- podniesienie świadomości w zakresie planowania i funkcjonowania rodziny;
- ocena sytuacji rodzin, w których przydzielony jest asystent rodziny

W 2019 roku odbyły się 3 posiedzenia zespołu.

Potrzeby związane z realizacją zadań ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w 2020 roku.

1. Rozwój asystentury rodzinnej i pracy socjalnej jako elementu profilaktycznego i wspierającego rodziny.
2. Zabezpieczenie środków na prowadzenie placówek wsparcia dziennego w tym zatrudnienie wychowawców.
3. Zabezpieczenie środków finansowych na pokrycie wydatków związanych z opieką i wychowaniem dziecka umieszczonego w rodzinach zastępczych i placówkach opiekuńczo-wychowawczych.
4. Zabezpieczenie środków na kontynuowanie zatrudnienia terapeuty rodzinnego.
5. Dążenie do zmiany świadomości społeczności lokalnej w obszarze korzystania ze wsparcia specjalistycznego (psycholog, terapeuta rodzinny, konsultant ds. uzależnień).
6. Wsparcie realizacji projektu EFS „Dla dobra dzieci – rozwój 13 placówek wsparcia dziennego w Gminie Malechowo”.

Sporządziła:

Zdzisława Kubiak

Kierownik Gminnego Ośrodka

Pomocy Społecznej w Malechowie

M.K.